

Motion till riksdagen 2010/11:Kr254

av Cecilia Brinck (M)

Skattefinansierad public service

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en rak skatt för att finansiera SVT, SR och UR i stället för avgifter.

Motivering

Sedan slutet av 1950 talet har vi i Sverige betalat licensavgifter för att finansiera tv- och radiosändningar. Under 60-talet formulerades public service-tänkandet där idén var att det dåvarande Sveriges Radio skulle kunna genomföra sina sändningar ”i allmän tjänst” och utan reklam.

Mycket har hänt inom medievärlden sedan dess. I dag har vi ett oräkneligt antal tv- och radiokanaler. Vi kan titta på tv-program som produceras runt om i världen på hundratals olika språk. Vi kan se program via nätet direkt i våra datorer och mobiltelefoner och på samma sätt kan vi lyssna på radioprogram via webbsändningar, oavsett om de kommer från USA eller Japan.

3,5 miljoner svenskar (uppskattningsvis är det nio av tio tv-innehavare), betalar idag sin tv-licens, eller radio- och tv-avgift som det numera heter. För 2010 uppgår avgiften till 2 076 kronor per år, den debiteras för innehav av tv-mottagare och det är det statliga bolaget Radiotjänst som står för hanteringen. Vi har med andra ord en laglydig befolkning i Sverige som betalar sina licenser. Det är i grund och botten bra, men det betyder inte att systemet i sig är det bästa.

Ett flertal europeiska länder har idag en skattefinansierad public service-tv och -radio snarare än avgiftsfinansierad. Det finns flera fördelar med att välja den lösningen.

Den tekniska utvecklingen gör det allt svårare att avgöra vilka som ska betala tv-licensen och vilka som inte ska det. På Radiotjänsts hemsida kan man läsa: ”Alla hushåll som har tv-mottagare ska enligt lag betala radio- och tv-

Fel! Okänt namn på

avgift. På så sätt är alla med och bidrar till radio och tv som är fri från kommersiell och politisk påverkan.”

Definitionen gör att all teknisk utrustning som kan ta emot tv-sändningar i princip innebär plikt att betala radio- och tv-avgift. Exempel på sådan utrustning är datorer och de flesta mobiltelefoner.

Antalet hushåll i Sverige som varken innehar tv-mottagare, mobiltelefon eller dator torde vara försvinnande litet. Därför är radio- och tv-avgiftens ”frivillighet”, något som public service-företagen SR, SVT och UR ägnar betydande resurser åt att sprida genom allehanda kampanjer, faktiskt en ren chimär. Det finns inget frivilligt i en avgift som ska betalas av i stort sett alla svenska hushåll, oavsett om de någonsin tittar på tv eller inte.

Avgiftsverktyget är trubbigt och föga effektivt.

Vi vill bevara och utveckla public service-tv och -radio i Sverige men vi måste hitta ett modernare och mer effektivt sätt att finansiera den.

Det rimliga är att ersätta dagens radio- och tv-avgift med renodlad skattefinansiering, exempelvis över kulturbudgeten. Då blir det tydligare för alla vem som betalar och det blir svårare att smita undan sitt ansvar om man inte betalar.

Skattefinansiering behöver inte innebära en hårdare statlig styrning av public service-företagens verksamhet. Staten som finansiär har ett ansvar för att formulera ett tydligt uppdrag, men sedan är det public service-företagens ansvar att bedriva verksamheten på det mest ändamålsenliga sättet – precis som i dag.

Stockholm den 25 oktober 2010

Cecilia Brinck (M)